

10 ANYS

ACELOBERT 2023

TORTOSA

6.7.8

D'OCTUBRE

ACELOBERTFESTIVAL.CAT
FESTIVAL D'INTERVENCIÓNS EFÍMERES

10 ANYS
DEL
FESTIVAL
A CEL
OBERT

Des del 2014, el festival reforça la proposta cultural i turística de Tortosa obrint patis i claustres a la ciutadania. Aquests espais es converteixen en escenaris d'obres d'arquitectura efímera pensades per professionals i estudiants del camp de l'art, l'arquitectura i el disseny.

Del 6 al 8 d'octubre, Tortosa acull la 10a edició del Festival d'Intervencions Efímeres A Cel Obert, que pretén fomentar l'interès dels ciutadans i visitants envers el patrimoni arquitectònic i cultural de la ciutat.

Durant aquests anys, s'han pogut visitar un total de 72 instal·lacions efímeres. Moltes d'elles han estat guardonades als Premis Emporia (Premis Nacionals d'Arquitectura Efímera) i als Premis FAD.

Volem destacar que al novembre del 2022, el festival va ser el projecte guanyador, en la modalitat de Patrimoni, de la segona edició dels Premis El Temps de les Arts. Aquest premi reconeix aquells projectes que tenen com a premissa la promoció, protecció, restauració o valoració del patrimoni.

En aquesta edició de l'A Cel Obert es poden visitar 23 espais: 21 al centre històric de la ciutat i 2 a l'Entitat Municipal Descentralitzada de Jesús. Amb l'objectiu de mantenir la coherència i vinculació entre totes les intervencions, el tema vehicular de la desena edició és la **il·lusió**.

QUÈ PODEM VISITAR AQUESTA EDICIÓ?

Enguany comptem amb 5 obres seleccionades per convocatòria, que es poden visitar al pati del **Palau Montagut**, al **Passatge Franquet**, al pati del **Monestir de la Puríssima Concepció Victòria**, al pati de **Sant Jordi i Sant Domènec** i al pati de **Sant Jaume i Sant Maties**.

De nou, hi ha 2 instal·lacions situades a l'EMD de Jesús: una al pati del **Convent de les Carmelites Descalces** i l'altra al **Claustre de l'edifici de la Immaculada, Espai Immart**, derivada del projecte Transefimers de la Xarxa Transversal.

En l'àmbit acadèmic, ampliem la col·laboració amb diverses escoles d'art i disseny perquè l'alumnat tingui l'oportunitat d'explorar totes les etapes del procés de creació.

L'Escola per l'Art i la Cultura de la Diputació a Tortosa torna a cedir el seu claustre, per tal que estudiants del curs d'Arquitectura Efímera de l'Escola d'Art i Disseny de la Diputació a Reus, instal·lin una obra desenvolupada des de la mateixa escola. Per una altra banda, alumnes de l'**Escola d'Art i Superior de Disseny de València** i de l'**Escola Municipal d'Art i Disseny de Móra la Nova**, mostren les seves obres al pati d'entrada al **Convent de Santa Clara** i al **Polvorí del Parador de Tortosa**, respectivament.

Al pati del **Museu de Tortosa**, trobareu la instal·lació col·laborativa realitzada per alumnes de 13 centres educatius del territori, amb l'objectiu d'apropar l'art al públic més jove i fer-lo participar.

Per primera vegada, els següents espais formen

part del festival: el pati i l'antiga capella del **Convent de les Serves de Jesús**, el **Calvari**, el **Saló del Tinellet**, la **Sala d'actes de la Casa Bau** (seu de la **Demarcació de l'Ebre del COAC**), el **magatzem de l'antiga fàbrica d'Olis Bau** i el **Palau Oliver de Boteller**. En aquests espais trobareu les obres d'autors invitats i un mural fet per alumnes de secundària, que reproduïx part de l'inaccessible pati del Palau Capmany.

Aquest any, a més, teniu l'oportunitat de visitar l'exposició "**Els patis perduts de Tortosa**" ubicada al Palau Oliver de Boteller. A través d'aquesta, coneixereu alguns espais que van formar part del paisatge de Tortosa, però que ja no existeixen o es troben en estat de deteriorament. També trobareu imatges de patis que encara hi són, però que han experimentat canvis arquitectònics significatius. Gràcies a l'exposició, descobrireu quina era la seva forma original.

Finalment, per celebrar el desè aniversari, tornem a intervenir a la **plaça dels Dolors**, un espai que va formar part d'A Cel Obert el 2020, un any de fortes restriccions per la pandèmia de la COVID-19.

A CEL COBERT

Com sabeu, l'A Cel Cobert és una branca del festival que mostra instal·lacions efímeres en espais patrimonials **coberts**.

Enguany obrim les portes de la **Cripta de l'Església de la Reparació**, del **Saló del Tinellet**, de l'**antiga capella de les Serves de Jesús**, del **Polvorí del Parador de Tortosa** i de la **Sala d'actes de la Casa Bau** (seu de la **Demarcació de l'Ebre del COAC**).

PREMI DEL JURAT

El jurat, encarregat de seleccionar les cinc obres per concurs i d'atorgar el Premi del Jurat durant el festival, està format per Mar Lleixà Fortuño, presidenta del jurat i regidora de Cultura de l'Ajuntament de Tortosa; Lucía Ferrater Arquer, arquitecta sòcia d'Office of Architecture in Barcelona (OAB), professora a l'ETSALS i representant de l'ARQUIN-FAD; Maria Pons Calvet, escenògrafa i tècnica en educació artística i cultural a Terres de l'Ebre, i Cristina Bestratén del Pino, arquitecta, docent i cofundadora del festival A Cel Obert.

El Premi del Jurat se l'endurà una de les cinc intervencions provinents del concurs. L'autor (o autors) serà convidat a realitzar una instal·lació efímera en un altre festival, subvencionat pel **Projecte Transefimers** de la Xarxa Transversal.

PREMI DEL PÚBLIC

PREMI DELS XIQUETS I LES XIQUETES

Visiteu tots els espais i voteu la instal·lació efímera que més us hagi agradat, per decidir quina s'emporta el Premi del Públic i quina s'endú el Premi dels Xiquets i les Xiquetes.

Per votar heu d'anar al següent enllaç del web del festival: **acelobertfestival.cat/votacions**

Entre tots els vots, es sortejarà un àpat per a dues persones al restaurant La Torreta de Remolins i si sou menors de 16 anys, entrareu en el sorteig d'un xec regal d'una botiga de joguines de Tortosa, valorat en 50€.

CONCURS D'INSTAGRAM

Seguiu-nos al compte d'Instagram **@acelobert**.

Pengeu la vostra foto del festival amb l'etiqueta **#acelobertfestival**. La millor imatge de l'exposició o instal·lació serà premiada amb un xec regal de la Llibreria La 2 de Viladrich, valorat en 50€.

Podeu penjar més d'una fotografia i així tenir més possibilitats de guanyar!

Bases: Per participar només cal tenir un compte actiu i en obert a Instagram, ser o fer-se seguidor del compte d'Instagram @acelobert i publicar una fotografia original i pròpia amb l'etiqueta: #acelobertfestival

Qualsevol fotografia que estigui relacionada amb l'A Cel Obert 2023 es pot presentar al concurs. Aquest s'inicia el divendres 6 i acaba el diumenge 15 d'octubre. El jurat està format per dos membres de l'Associació A Cel Obert. El guanyador serà contactat a través d'un missatge a la seva fotografia durant la setmana del 16 d'octubre. El nom del guanyador també es farà públic al compte d'Instagram d'A Cel Obert. Es poden presentar tantes fotografies com es desitgi. La publicació d'imatges a Instagram amb l'etiqueta #acelobertfestival implica l'acceptació d'aquestes bases.

VISITES GUIADES

Degut al gran nombre d'instal·lacions d'aquesta edició, els itineraris de les visites guiades a les intervencions del centre històric s'han dividit en dues zones: A i B.

Consulteu els horaris i els punts d'inici dels recorreguts. Observeu que algunes visites guiades contenen una activitat especial: un recorregut guiat per la casa Bau i el magatzem de l'antiga fàbrica d'Olis Bau o una conversa amb els autors d'una intervenció.

MOBILITAT I ACCESSIBILITAT

A l'A Cel Obert treballem perquè els diferents espais on es desenvolupa el festival siguin accessibles per a persones amb mobilitat reduïda. Les intervencions ubicades en espais adaptats estan identificades amb la corresponent icona. Si veniu amb cotxe, us recomanem que aparqueu als afores del centre històric per estalviar temps i evitar cues.

RECICLATGE I REUTILITZACIÓ

Per indicació de l'organització d'A Cel Obert, els autors de les intervencions han de tenir en compte l'ús de materials i elements no perjudicials per al medi ambient. Per tal de reduir els residus generats, es demana que aquests siguin reciclats o puguin ser reutilitzats en menor o major mesura. Així doncs, molts dels materials usats s'aprofitaran en altres edicions del festival o es donaran a entitats proposades pels autors i autores de les intervencions.

Si us interessa el material utilitzat en alguna instal·lació, escriviu-nos a info@acelobertfestival.cat i sol·liciteu-lo.

HORARIS

**Passegeu pels carrers de la ciutat,
viviú la riquesa patrimonial i
descobriu les intervencions
efímeres que amaguen els espais.
Gaudiu plenament del festival!**

02-08.OCT

Palau Oliver de Boteller.

**Exposició “Els patis perduts de
Tortosa”.**

Matins: de dilluns 2 a diumenge 8
de 10.30 a 14.00 h.

Tardes: divendres 6 i dissabte 7
de 17.30 a 21.30 h i diumenge 8
de 17.30 a 19.00 h.

06.OCT

17.30 - 21.30 h

Accés lliure a les intervencions.

19.00 h

Pati del Museu de Tortosa.

Inauguració de la 10a edició d'A Cel Obert i visita a les intervencions del centre històric de Tortosa.

07.OCT

10.30 - 14.00 h

Accés lliure a les intervencions.

11.00 h

Claustre de l'edifici de la Immaculada, Espai Immart de l'EMD de Jesús.

Presentació del Festival A Cel Obert a l'EMD de Jesús.

Tot seguit, conversa amb Juli Sanjuan, creador de la instal·lació *Pou cec, pou sec* a l'edifici de la Immaculada i conversa amb Raquel Rodrigo, autora de l'obra

Echar raíces al Convent de les Carmelites Descalces.

17.30 - 21.30 h

Accés lliure a les intervencions.

18.00 h

Sortida des del Claustre de l'edifici de la Immaculada, Espai Immart de l'EMD de Jesús.

Inici de la primera visita guiada a l'edifici de la Immaculada i al Convent de les Carmelites Descalces.

18.00 h

Sortida des de la plaça dels Dolors.

Inici de la primera visita guiada a les intervencions de la Zona A.

18.00 - 18.15 h

Antiga capella del Convent de les Serves de Jesús.

Conversa amb l'equip Del Mercader, autors de l'obra *La Il·lusfera*.

18.15 h

Sortida des de l'antiga capella del Convent de les Serves de Jesús.

Inici de la primera visita guiada a les intervencions de la Zona B.

19.15 - 19.30 h

Plaça dels Dolors.

Conversa amb Martillo Neumático, autors de l'obra *Merma*.

19.30 h

Sortida des de la plaça dels Dolors.

Inici de la segona visita guiada a les intervencions de la Zona A.

19.30 h

Sortida des de l'antiga capella del Convent de les Serves de Jesús.

Inici de la segona visita guiada a les intervencions de la Zona B.

Durant la visita, descobreix què amaguen l'edifici de la Casa Bau i el magatzem de l'antiga fàbrica d'Olis Bau.

08.OCT

10.30 - 14.00 h

Accés lliure a les intervencions.

10.30 h

Sortida des de la plaça dels Dolors.

Inici de la tercera visita guiada a les intervencions de la Zona A.

10.30 h

Sortida des de l'antiga capella del Convent de les Serves de Jesús.

Inici de la tercera visita guiada a les intervencions de la Zona B.

Durant la visita, descobreix què amaguen l'edifici de la Casa Bau i el magatzem de l'antiga fàbrica d'Olis Bau.

10.30 h

Sortida des del Claustre de l'edifici de la Immaculada, Espai Im-mart de l'EMD de Jesús.

Inici de la segona visita guiada a l'edifici de la Immaculada i al Convent de les Carmelites Descalces.

12.30 h

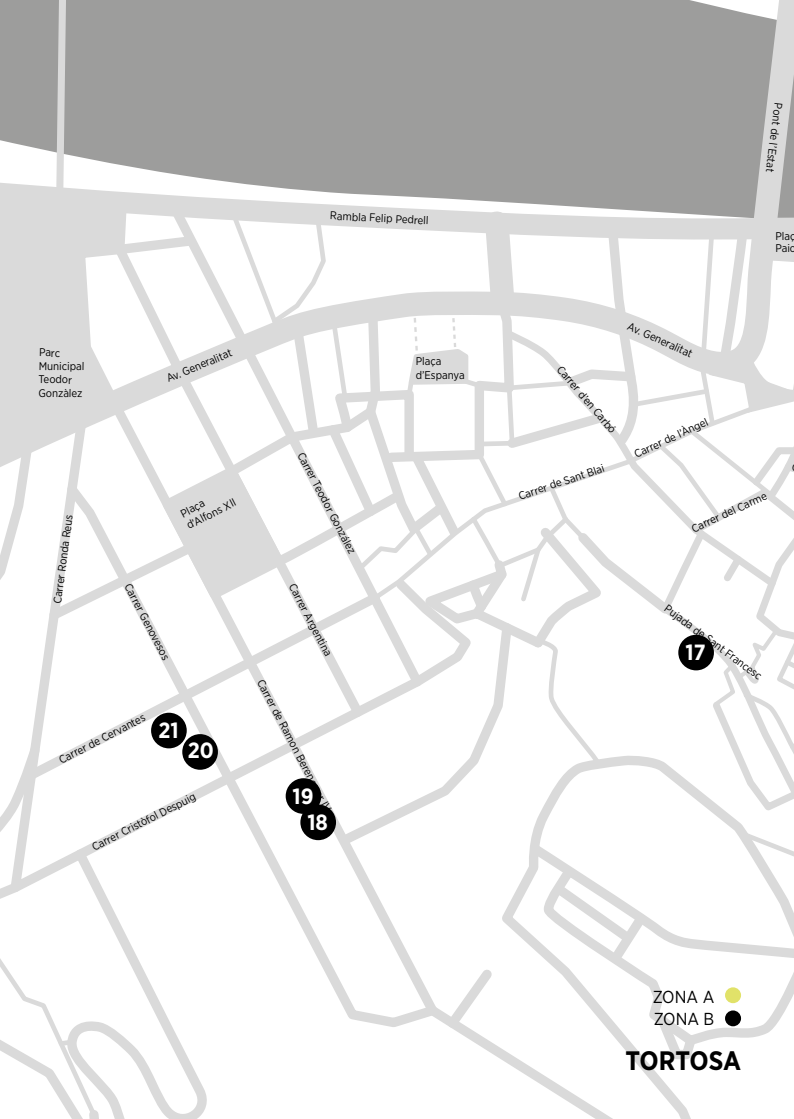
Museu de Tortosa.

Entrega de premis

(Premi del Jurat, Premi del Públic i Premi dels Xiquets i les Xiquetes).

17.30 - 19.00 h

Accés lliure a les intervencions.

Pont de l'Estat

Plaça Paic

Rambla Felip Pedrell

Parc
Municipal
Teodor
González

Av. Generalitat

Plaça
d'Espanya

Av. Generalitat

Carrer d'en Carbo

Carrer de l'Àngel

Carrer de Sant Blai

Carrer del Carme

Pujada de Sant Francesc

17

Carrer Teodor González

Carrer Argentina

Carrer de Ramon Berenguer

Plaça
d'Alfons XII

Carrer Genovesos

Carrer de Cervantes

21

20

Carrer Cristòfol Despuig

19

18

ZONA A ●
ZONA B ●

TORTOSA

23

Carretera de Xerta

C-12

Carrer de Daniel Mangrané

22

Plaça
Patí de la
Immaculada

Carretera de Xerta

JESÚS

INTERVENCIONS I EXPOSICIONS

IRIS

Pati del Museu de Tortosa

Rambla Felip Pedrell, 3

Rosa Curto,
Gemma Unió
i alumnat de
13 centres
educatius de
les Terres
de l'Ebre

Com podem expressar la il·lusió?

La il·lusió ens provoca un estat d'alegria que es pot traduir visualment en una representació de molts colors. El color és una propietat perceptiva causada per la llum quan aquesta interacciona amb l'ull, el cervell i la nostra experiència. A la natura podem gaudir de la il·lusió òptica de l'arc de Sant Martí, quan la llum solar es descompon en els set colors de l'espectre visible. Es tracta d'un fenomen que ens provoca admiració, felicitat i molta il·lusió.

Iris és una instal·lació construïda amb tires de diferents materials agrupades per colors, els set de l'arc iris, que contenen missatges d'il·lusió escrits per alumnes de centres educatius de la ciutat. A més, la intervenció està acompanyada per les veus d'altres alumnes que també expressen les seves il·lusions.

Us convidem a gaudir del canvi en la percepció de l'espai i a il·lusionar-vos amb aquest esclat de color.

IL·LUDOSCOPIS

Pati del Palau Montagut

Rambla Felip Pedrell, 82

LaBrida
ARQUITECTURA I DISENY

Laia Pellicer i

Raquel Sarrà

Quan tenim un calidoscopi a les mans és inevitable no observar-lo per dins. La llum, els colors i el joc de miralls creen un efecte màgic que ens emociona i ens desperta la curiositat.

Amb *Il·ludoscopis* et fas petit o petita per experimentar amb les il·lusions òptiques d'uns calidoscopis gegants i els reflexes d'uns 'para-sols' translúcids que, amb la llum del sol, tenyeixen l'espai de colors creant un conjunt harmònic.

L'objectiu principal per a la producció de l'obra va ser generar el mínim impacte ambiental possible. Per aquest motiu, la fusta utilitzada és recuperada, bàsicament de palets, i el material translúcid és *Re-olivar Aire*, un biomaterial 100% biodegradable i circular, creat per Naifactory Lab, especialistes en eco-disseny i solucions sostenibles. La seva col·laboració i implicació ha estat imprescindible.

SOMBRAS EXTENDIDAS

Saló del Tinellet

Carrer Cruera, 9

Massimiliano

Moro

Al Saló del Tinellet, la llum es converteix en el pinzell que dibuixa les ombres i modela la nostra percepció de la realitat. Les plantes que ens envolten a la nostra vida quotidiana, aquí es fan gegants, omplen tot l'espai i es converteixen en quelcom extraordinari.

El canvi d'escala de la vegetació transporta els visitants a un món on les referències físiques es confonen amb les projectades, creant un lloc que desperta perplexitat. A més a més, aquest efecte provoca que puguem observar els detalls de les seves estructures i formes com si estiguéssim utilitzant la lupa d'un botànic.

En aquesta instal·lació, l'acció de veure es converteix en pura il·lusió.

FLORA-SION

Palau Episcopal

Carrer Cruera, 9

Jose Andreu

Galiana

A qui no il·lusiona una flor?

Una estranya flor s'obre pas entre les pedres dels murs del Palau Episcopal. La natura, si és respectada, segueix el seu curs, recupera el seu territori i ens dona vida. Els humans, amb el nostre afany de destruir-la, som l'equip perdedor. Quan estiguem morts, serà ella qui trobarà el camí per a sobreviure.

Ara és el moment de preguntar-se: Què estic fent jo per salvar el planeta?

El 80% dels materials utilitzats en aquesta instal·lació són reciclats i la resta han estat adquirits en comerços locals de Tortosa.

ELS PATIS PERDUTS DE TORTOSA

Palau Oliver de Boteller

Carrer de Jaume Ferran, 4

Associació
A Cel Obert

“Els patis perduts de Tortosa” és una exposició fotogràfica que mostra alguns edificis, espais d’interior i patis de la ciutat que han desaparegut, s’han transformat respecte el seu estat original o es troben en una fase de deteriorament molt avançada. Són el patrimoni que hem perdut —o hem deixat perdre— i mai més no tornarà. Són una demostració dels errors que hem comès i no podem tornar a cometre.

A través de les imatges podem visitar diversos espais situats a la ciutat de Tortosa, a l’EMD de Jesús i a l’EMD de Bítem. Tots ells són testimonis de l’inevorable pas del temps i de les transformacions que experimenta el nostre entorn més pròxim, sovint de manera imparable.

THROUGH THE ILLUSION

Passatge Franquet

Carrer Ciutat, 5

Irene Ginesi

i Monica

Sandulli

La il·lusió és una percepció distorsionada de la realitat, induïda per l'esperança intensa que els nostres desitjos es compliran; com quan hi ha alguna cosa atractiva que ens arrossega progressivament lluny de la realitat, projectant-nos en una dimensió suspesa, com si somiéssim desperts. És llavors quan el desig és tan fort que deforma l'estat de les coses.

Through the illusion materialitza l'estat d'estar atrapats entre els somnis i la realitat, i l'estat resultant de desconexió progressiva. Guiats a través de capes de teixit iridescent, cada vegada més denses, el recorregut a través del Passatge Franquet es converteix en un viatge des de la realitat fins a la il·lusió i, després, a la desil·lusió del retorn a la vida quotidiana.

EBRERINT

Pati del Palau Oriol

Carrer de la Rosa, 8

Xavier Aguiló

Introspecció: acció d'examinar-se a si mateix i inspeccionar els sentiments i pensaments propis amb capacitat de comprendre'ls.

La introspecció es pot entendre com un viatge cap a l'interior. Hi ha accions determinades, com la meditació, que hi poden contribuir. També existeixen espais, com els laberints en espiral, que reproduïxen aquesta il·lusió de viatge íntim d'autoconeixement.

Ebrerint és una instal·lació inspirada en l'espiral de Pierre de Fermat; un laberint transitable que ens produeix, donada la seva transparència, la il·lusió òptica de ser-hi a dins sense deixar de veure l'exterior, a la vegada que som observats des de fora.

L'espiral apareix en moltes espècies d'animals i plantes, així com en nombroses cultures de tot el planeta. A més a més, també és percebuda com una icona d'energia, consciència i creixement.

DANZA DE ENGAÑOS: LA MAGIA DE LA DUALIDAD

Pati del Palau Despuig

Carrer de la Rosa, 10

OUT

Architecture

Danza de engaños s'endinsa en el regne de la il·lusió, presentant un concepte captivador que intriga la ment. Dos individus es situen davant d'un mirall i la seva mirada experimenta una peculiar sensació d'impotència. La convergència dels seus reflexes dona lloc a una fascinant composició abstracta que recull l'essència del concepte de la proposta.

Imagineu l'escena: una persona darrere dels panells d'espill i una altra al davant. Quan les seves mirades es troben, les seves imatges es fonen desdibuixant les seves identitats. El mirall, amb bandes reflectants i buits, amplifica l'encant d'aquesta experiència única.

Aquest disseny, per tant, permet que dos individus es mirin simultàniament a l'espill, fonent-se en una sola identitat. Aquesta proposta encarna l'essència de la investigació dels autors en la qual regna la il·lusió.

PAISAJE IMPOSIBLE

Cripta de l'Església de la Reparació,

Espai Mossèn Sol

Carrer del Vall, 5

Tomás López

i Gorka

Marcuerquiaga

La cripta d'aquest temple és un espai inequívocament estructurat. La seva ordenada disposició de columnes i voltes de creueria conformen una rotunda i rígida construcció sense marge d'interpretació. No obstant, la seva condició de cripta li atorga un halo de misteri.

Panorama, una atracció de fira que va fer furor al s. XIX, transportava l'espectador al centre de famoses batalles o paisatges exòtics. Solia estar formada per una pintura realitzada sobre la cara interior d'un cilindre, que ofería una visió de 360° a l'observador que es situava al seu centre. Aquesta era capaç de transformar, mitjançant una il·lusió, un espai interior finit en un exterior infinit.

Si entenem que els límits són els generadors de l'espai, actuar en aquestos permet crear un nou espai o almenys la il·lusió d'un de nou. En aquesta intervenció s'estableix un nou límit que desdibuixa l'espai, creant una il·lusió de continuïtat. D'aquesta manera, l'espectador es troba en el centre d'un paisatge impossible.

MERMA

Plaça dels Dolors

Martillo

Neumático

Merma és una estructura suportada per blocs de lletja que es va consumint. Una instal·lació que busca crear una trobada col·lectiva al voltant del foc i que genera una columna de fum com a reclam efímer d'un esdeveniment que està succeint. Una fita, una peça de mobiliari urbà i una acció, que celebra el desè aniversari d' A Cel Obert. Un volum que es redueix progressivament segons avança el festival; un objecte en equilibri fràgil que acaba en la mínima expressió.

0000

Pati de Sant Jordi i Sant Domènec

Carrer Sant Domènec, 14

Sp25

Arquitectura

Un sorteig proporciona l'esperança de guanyar un premi. Ens excita la possibilitat d'obtenir un benefici sense esforç. S'hi iguala la condició de qualsevol persona, ja que estadísticament tothom té les mateixes possibilitats. Alhora, som il·lusos de pensar que en serem els guanyadors.

El muntatge juga, en dues de les façanes del pati, amb l'escriptura de les paraules *il·lús* i *il·lusió* a partir del joc cromàtic i de la repetició d'un element: el talonari de números d'una rifa; un objecte simple, humil, amb un paper senzill, uns colors molt característics i una tipografia molt bàsica, però capaç de crear expectatives i esperança, de generar il·lusions.

TRASVER

Pati de Sant Jaume i Sant Maties

Carrer Sant Domènec, 21-23

*Espai patrocinat per Òmnium Cultural
Terres de l'Ebre.*

Daniel Vera i

Valbona Fejza

TrasVer es una fusió d'arquitectura i pintura. Es basa en una estructura piramidal de caixes de cartró reciclables, que actuen de suport per a diferents propostes estètiques i que juguen amb la percepció espacial en cadascuna de les seves cares. En la cara frontal de l'estructura, es mostra un artifici que introdueix una esfera flotant enmig del pati. En els laterals, apareix un espai oníric on les cares visibles d'aquesta apareixen pintades de color blau, alterant la sensació de l'espai. Finalment, en la part inversa de l'estructura, s'observa una distorsió creada per un material que reflecteix parcialment els elements del pati.

SENTS IL·LUSIÓ?

Sala del Polvorí del Parador de Tortosa

Carrer del Castell de la Suda

*Instal·lació ideada a l'Escola Municipal d'Arts i
Disseny Josep Casadó Móra la Nova.*

Escola municipal d'arts plàstiques
i disseny de Móra la Nova

Rosa Pere,
Adrià Sentís
i alumnat
de l'Escola
Municipal
d'Arts i
Disseny Josep
Casadó Móra
la Nova

Aquesta instal·lació es basa en la il·lusió com a concepte emocional. Ha fet partícips a nens i nenes, donant molta importància als seus sentiments purs i a la seva il·lusió desmesurada. A la vegada, vol provocar una reflexió sobre el procés de fer-se adult i la pèrdua o no de la il·lusió en aquest camí cap a la maduresa.

La intervenció està formada per unes superfícies on nens i nenes han guixat allò que han volgut i els ha il·lusionat. El visitant ha de travessar l'espai fins al final i interactuar amb l'obra expressant allò que li fa il·lusió, si encara en té.

LA ILUSIÓN DE ESTAR EN UN DIBUJO

Pati del Monestir de la Puríssima

Concepció Victòria

Carrer Montcada, 40

G.Nivaria

La il·lusió és ser capaç de veure la realitat amb els ulls d'un nen o una nena. Partint d'aquesta idea neix aquesta proposta. Dibuixar és una cosa que fem quan som infants i que amb el pas dels anys anem evitant, probablement per la por a ser jutjats. Però dibuixar, com a pràctica personal, no s'ha de mesurar en termes d'excel·lència, sinó com una forma d'expressar emocions. Però què passaria si fóssim dins d'aquesta emoció? Podria un dibuix fer-nos feliços i felices per una estona? Aquestes són les preguntes que llença a l'aire la intervenció.

L'autora transforma la imatge real del pati, jugant amb la percepció de la realitat tot creant la il·lusió d'estar dintre d'un espai dibuixat.

INTERFERÈNCIA

Claustre de L'Escola per l'Art i la Cultura

Plaça Sant Joan, 5

Instal·lació desenvolupada a l'Escola d'Art i Disseny de la Diputació de Tarragona a Reus amb la col·laboració de L'Escola per l'Art i la Cultura de la Diputació a Tortosa.

L'ESCOLA
PER L'ART
I LA CULTURA

Diputació Tarragona

escola
Art Disseny
reus

Hasna

Haddari,

Adrià Bes i

Alba Cordero

Interferència és una instal·lació que mostra la il·lusió com una representació no precisa de la realitat degut a l'engany dels sentits. Mitjançant la generació d'un *glitch* analògic, pretén que els espectadors siguin actius i busquin diferents punts de vista.

La instal·lació vesteix el perímetre interior del pati mitjançant la repetició de rectangles verticals suspesos, que alteren la profunditat i la perspectiva de l'espai i els seus detalls arquitectònics. Els visitants es troben davant de les seves pròpies imatges, però no com a simples espectadors, sinó com a protagonistes d'una narrativa visual que desafia la seva capacitat de discernir entre allò real i allò reflectit.

La naturalesa efímera de la realitat queda patent a *Interferència*, que crea un lloc obert a la reflexió i a la interpretació del món que ens envolta.

ESTIRA-T

Pati d'entrada al Convent de Santa Clara

Pujada de Santa Clara

*Instal·lació desenvolupada a l'Escola
d'Art i Superior de Disseny de València*

Escola Superior
de Disseny de València

bonPILATES®

Alumnat
de l'EASD
València

Recordes la il·lusió de menjar xiclet per primera vegada? La seva textura s'ablaneix i la consistència es torna suau i flexible. El xiclet es converteix en elàstic, s'expandeix, es deforma i s'adapta.

Aquest pati pertany al nucli antic de Tortosa, on els canvis demogràfics han fet perdre el costum de jugar al carrer. Alumnes de l'EASD València volen recuperar el bullici i els jocs al barri, per això, proposen instal·lar un xiclet rosa gegant.

La intervenció està dissenyada per a provocar il·lusió, sorpresa i curiositat. És una instal·lació en moviment i canvi constant gràcies a l'acció dels visitants.

Entra en aquest paisatge rosa i juga, manipula, estira i *estira-T*.

PLASTIC MARBLES

Calvari

Pujada de Sant Francesc, 20

IPER-
collettivo

Plastic Marbles és una instal·lació específica del lloc que combina la reutilització de bobines tèxtils de plàstic amb tradicions populars. Utilitza la bobina com a símbol de la cultura manufacturera local i la transforma en un mitjà d'expressió.

Emmarcada en el context de les tradicions religioses del Calvari, la instal·lació s'inspira en les exhibicions de llum i color a gran escala, com els *infiorate* (festivals de catifes de flors a Itàlia) i els *luminarie* (festivals de llums), amb la intenció de modificar l'espai i reflectir alhora les esperances i les lluites de la comunitat. Inspirada també en l'ús acurat del color i la llum a les rosasses de les catedrals gòtiques, la instal·lació reutilitza residus de fàbrica per construir grans esferes (bales de jugar) amb motius ordenats i caòtics, creant la il·lusió d'una transformació sense fi a partir d'elements finits.

MURAL DEL PATI DEL PALAU CAPMANY

Magatzem de l'antiga fàbrica d'Olis Bau

Carrer de Ramon Berenguer IV, 26, planta baixa

Associació
A Cel Obert
amb la
col·laboració
de l'alumnat
de l'INS Les
Planes

Al carrer de la Rosa de Tortosa, des del segle XVII, s'erigeix imponent el Palau Capmany. L'edifici és de l'època barroca i compta amb un pati central tan esplèndid i exuberant en els seus elements, com inaccessible i ocult per a la ciutadania. El festival A Cel Obert ha intentat innumerables vegades, de moment sense èxit, obrir les portes d'aquesta joia.

Lluny queda, per tant, poder gaudir del seu vestíbul obert que culmina amb un arc carpanell, de la socolada formada per rajoles vidriades que creen formes geomètriques i contenen motius florals, de les portes, finestres i balcons exclusivament treballats, de la font central i de la radiant tribuna que conté elements manifestament modernistes.

Tanmateix, enguany, tenim un tast del pati del Palau Capmany al magatzem de l'antiga fàbrica d'Olis Bau. S'ha creat un mural que representa una part d'aquest espai, mitjançant un collage col·laboratiu realitzat per alumnes de l'INS Les Planes.

OCULUS

Sala d'actes de la Casa Bau, seu de la Demarcació de l'Ebre del COAC

Carrer de Ramon Berenguer IV, 26, principal

Espai patrocinat per la Demarcació de l'Ebre del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

27Lletres

Oculus és un projecte experiencial que vol aplicar una nova òptica a l'espai, creant un joc divers en la percepció de les imatges; invers a la definició, invers a la nitidesa.

Aquesta intervenció crea una sèrie de distorsions que generen noves òptiques espacials, perspectives impossibles i percepcions que enceten reflexions. Fora dels estereotips formals de l'objecte en si, *Oculus* és una modificació òptica; quelcom que rectifica la definició, la nitidesa, la perspectiva i, en definitiva, la percepció d'allò que es mira.

Per tant, és un artefacte òptic únic que apel·la a l'observació atenta, determinada per un enfocament i una motivació per entendre millor allò que s'està percebent.

CINTA

Pati del Convent de les Servas de Jesús

Carrer Sant Joan Baptista de La Salle, 6

Anna

Fontellas,

Elisenda

Rosàs i

Ferran Tiñena

Com un mantell de cintes etèries que dansen els capricis del vent, la il·lusió també marca el camí, un recorregut d'energia amb canvis de guió; una transició d'etapes i d'espais que es dilaten i es contrauen on els somnis prenen forma, i amb esperança, anhelan un moment d'eufòria desbordant. Un cim, com un miratge, on per un instant recordes la felicitat i la puresa, aquell sentiment que et retorna a la fascinació de la infantesa i et fa volar cap a un món desconegut que de sobte et reclama. Un segon de vida que val or, una cinta que t'il·lumina i t'engresca a emprendre un nou camí; un nou horitzó que té la màgia de crear allò que encara no existeix.

LA IL·LUSFERA

Antiga capella del Convent de les Serves de Jesús

Carrer de Cervantes, 19

Entrada accessible:

Carrer Sant Joan Baptista de La Salle, 6

Del Mercader

La *Il·lusfera* és una entitat conceptual que ens permet explorar la percepció de la il·lusió. Inspirada en l'imaginari col·lectiu del bestiar festiu, és una criatura híbrida majestuosa, nascuda de la combinació d'espècies exòtiques invasores a Catalunya.

Amb la seva presència imponent, ens hipnotitza, ens desafia i ens obre a l'inesperat. Invasora i amb capacitat d'engolir espais, ens convida a qüestionar la realitat i a enfrontar-nos a la il·lusió com a falsa representació. Davant els nostres ulls, aquesta fera amable ens recorda que la realitat pot ser enganyosa i mal·leable com una il·lusió, i que només en qüestionar-la podem descobrir la veritable essència del món que ens envolta.

POU CEC, POU SEC

Claustre de l'edifici de la Immaculada,

Espai Immart

Plaça Pati de la Immaculada, 1, Jesús

*Instal·lació invitada pel projecte Transefimers
de la Xarxa Transversal.*

Transversal

Xarxa d'activitats culturals

Juli Sanjuan

Palma

La terra es mor de set.

“Les reserves subterrànies subministren la meitat de l'aigua potable de tot el planeta”, segons dades de la UNESCO.

Creure que l'aigua potable és infinita, és un error dels sentits.

“Els pous d'aigua subterrània del planeta estan en risc d'eixugar-se”, exposa Debra Perrone, professora d'Estudis Ambientals a la Universitat de Califòrnia (UCSB).

Creure que l'aigua potable és infinita, és prendre per realitat una aparença.

“El 44% de les masses subterrànies a Espanya es troben en mal estat. S'ha permès la sobreexplotació per damunt de la regeneració del cicle de l'aigua”, segons un informe elaborat per Greenpeace.

Creure que l'aigua potable és infinita, és creure en una il·lusió.

ECHAR RAÍCES

Pati del Convent de les Carmelites Descalces

Carretera de Xerta, 122, Jesús

Arquicostura

Santa Teresa, fundadora de l'orde de les Carmelites Descalces, és una dona referent. “Vaig rebre aquesta flor com una relíquia”, va escriure en les seves memòries quan evocava la flor que li va oferir el seu pare el dia que va rebre la benedicció per a entrar al Carmel. Una flor amb la qual s'identifica totalment, ja que ella també és estimada per Déu i cridada a establir-se en una terra diferent al capoll familiar per a donar fruit. Els seus manuscrits autobiogràfics exploren el simbolisme de la rosa sense fulles: “No tinc cap altra manera de demostrar-te el meu amor, que llançar-te flors, és a dir, deixar-te un sacrifici no petit.”

En general, a Santa Teresa se la representa sostenint un crucifix i un ram de roses contra el seu pit. Per a la intervenció, l'autora pren només un fragment d'aquesta imatge; mostra una mà aguantant una flor, que és una representació més contemporània i lligada a la feminitat.

SETMANA DE L'ARQUITECTURA

El 1997, la Unió Internacional d'Arquitectes (UIA) va declarar el primer dilluns d'octubre de cada any com el Dia Mundial de l'Arquitectura. Per aquest motiu, des de la Demarcació de l'Ebre del COAC, s'han organitzat una sèrie d'activitats que tindran lloc durant la Setmana de l'Arquitectura. Tot seguit podeu consultar-les:

28.SET

19.00 h

Casa Bau · Carrer de Ramon Berenguer IV, 26, principal

Inauguració de l'exposició “Mirades fotogràfiques: l'aigua modeladora del paisatge” amb imatges del fotògraf Mariano Cebolla.

Del 28 de setembre al 3 de novembre.

30.SET
01.OCT
07.OCT

10.00 h

#ArquiVolta_Ebre2023 · Visita guiada “Any Bartlett” als edificis projectats a Tortosa pel que fou arquitecte municipal des de 1923 fins a 1962.

Gratuït: Places limitades ·

Inscripcions: 977 44 19 72 /

secr.tor@coac.net

02.OCT

12.00 h

Casa Bau · Carrer de Ramon Berenguer IV, 26, principal

Obertura de l'exposició virtual fotogràfica “Català-Roca. Retrats”, produïda a partir del Fons Fotogràfic F. Català-Roca dipositat a l'Arxiu Històric del COAC.

Del 2 d'octubre al 31 de desembre.

05.OCT

19.00 h

Casa Bau · Carrer de Ramon Berenguer IV, 26, principal

Presentació del llibre d'assaig *Escrits a una ciutat ben murada*, de l'arquitecte Antoni López Daufí, a càrrec del mestre de mestres Manel Ollé.

07.OCT

13.00 h

Antic Mercat del Peix (Plaça de Barcelona)

Col·locació de la placa Docomomo Ibérico a l'antic Mercat del Peix, obra d'Agustí Bartlett, en reconeixement als seus valors patrimonials.

L'Associació A Cel Obert dona les gràcies als propietaris dels espais històrics que han obert les portes de casa seva, per poder celebrar aquesta desena edició, donant l'oportunitat a tots els visitants de redescobrir aquesta ciutat de gran interès patrimonial. Altra-ment, estarem molt agraïts si apareixen nous espais interessats en sumar-se al festival en properes edicions i ajudar-nos a fer que aquest projecte de ciutat vagi creixent any rere any.

A més a més, volem manifestar un agraïment molt especial a totes les persones que col·laboren de forma voluntària i que hi participen activament.

Hem de recordar també, que l'A Cel Obert és possible gràcies a la col·laboració de moltes persones: artistes, arquitectes, dissenyadors, enginyers, tècnics de llum i so, fotògrafs, mestres i professors, xiquets i xiquetes de les escoles, nois i noies dels instituts, estudiants d'art i disseny, estudiants universitaris, gestors culturals, periodistes, comerciants, restauradors, tècnics municipals, polítics, fusters, pintors, policies, brigada municipal, pares, mares, iaïos, iaïes, germans i germanes, a les institucions, empreses, entitats patrocinadores, etc. Moltes gràcies!

Organitza:

Associació A Cel Obert,
Ajuntament de Tortosa
i Museu de Tortosa

Direcció A Cel Obert:

Cristina Bestratén del Pino

Imatge A Cel Obert:

Maria Bernad Espinach

Redacció de continguts**i Xarxes Socials:**

Cristina Bestratén del Pino
i Núria Anfruns Gutiérrez

Revisió de continguts:

Núria Anfruns Gutiérrez

Coordinació de muntatges:

Núria Anfruns Gutiérrez,
Cristina Bestratén del Pino
i Marc Ferrando Torrubiano

ORGANITZA:

Ajuntament
de Tortosa

Museu de Tortosa

AMB EL SUPORT DE:

L'ESCOLA
PER L'ART
I LA CULTURA

Diputació Tarragona

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

ÒMNIUM
LLENGUA CULTURA PAÍS
TERRES DE L'EBRE

EMD

JESÚS

Transversal

Xarxa d'activitats culturals

arquitectes.cat
Ebre

PATROCINA:

equipomadera

MOBILIARI | DISEÑO | LIFESTYLE

ADHERIT A:

Festivals
Terres
de l'Ebre

ASSESSORAMENT
TÈCNIC
OBRES
MANTENIMENT
SERVEIS

BigMat

LA BOTICA PROFESSIONAL DE LA CONSTRUCCIO

MAYOR

TORTOSA

amics dels
castells
i del nucli antic
TORTOSA

COL-LABORA:

fad

surtdecasa.cat

la 2 de
Viladrich
LLIBRERIA

LO PATI

CENTRE D'ART
TERRES DE L'EBRE

Forn de la
Canonja

TERRES DE L'EBRE

Restaurant
LATORRETA
DE REMOLINS

